

Uprava: Nebotičnik, Gajeva ul. 1. Telefon 38-55.
Ček račun: Ljubljana številka 14.614. Izhaja vsak dan, razen ob ponedeljkih in po praznikih.

GLAS NARODA

Naročnina na mesec je 12 Din. Za tujino 20 Din.
Uredništvo: Ljubljana, Nebotičnik, Gajeva ulica št. 1. Telefon 38-55.
Rokopisov ne vračamo.

Št. 49.

Ljubljana, petek 28 februarja 1936

Leto II.

Moder človek ne žaluje za izgubo, marveč gleda, da jo z veselim pogumom nadomesti.

Šekspir

Dnevna pratika

Petek, 28. februarja 1936. Katoličani: Teofil. Pravoslavni: 15. februarja. Onesim.

Dežurne lekarne v Ljubljani
Dr. Kmet, Tyrseva cesta 43; Trnkoczy, Mestni trg 9; Ustar, Selenburgova ulica.

Gledališče

D r a m a.

Začetek ob 21. uri.

Četrtek 27. februarja: Vesela božja pot, Red Cetrtek.

Petek 28. februarja: zaprto.

O p e r a.

Četrtek 27. februarja: Apropos, kaj dela Andula? Red B.

Petek 28. februarja ob 15. uri: Kraljičin ljubljenec. Dijaška predstava. Cene od 5 do 15 Din.

Vreme

Evropa. Nad Evropo ciklon, eden nad britanskimi polotoki, a drugi nad Sredozemskim morjem. Dežuje v severozapadu in jugu Evrope. Sneg pada po kontinentu. Visok pritisk v vzhodni Evropi in nad Rusijo. Močan mraz v Rusiji ter v Skandinaviji. Jugoslavija: Oblačno v zapadnih krajih in na Primorju. Dež v okolici Mostarja. Vedro z meglo v ostalih predelih. Kragujevac -2 C, Omišalj 14 C.

Napoved: Oblačnost se bo povečala. Zmerna košava v Podonavju. Sonce vzhaja ob 6.20, zahaja 17.22.

Dunajska: Na severnih alпах spremenljivo oblačno vreme. Na zapadu viharji vetrovi. V južnih Alпах oblačno vreme, s padavinami. Temperatura se bo dvignila.

Kino

Sloga: Zgodbe iz Wienerwalda.

Union: Mazurka.

Matica: Bil sem Jack Mortimer.

Šiška: Dobra ljubezen, slab denar.

Narodni dom Kranj: Sequoia.

Borza

Za 28. februar

Današnja povprečna vrednost
tujega denarja

Dinarjev

1 hol. goldinar 29.68

1 nemška marka 17.56

1 belga 7.36

1 šv. frank 14.27

1 angl. funt 216.35

1 am. dolar 42.96

1 fr. frank 2.89

1 Kč 1.81

V privatnem kliringu

1 avst. šiling 9.60

1 nemška marka 14.40

1 angl. funt 250.15

— Obrtniško društvo ima v soboto 29. t. m. ob 20. v restavraciji »Zvezda« občni zbor.

Pokončajte belo zver — 45.000 obolelih delavcev — Delo za novo bolnico — Življenje za norenje — Župnik, žrtev napada — Mrki blagri hišne industrije — Stotake je sejal — Očetovo maščevanje — Razstava bolgarske grafike —

Po veliki revoluciji na Japonskem

Mir v Tokiju in drugod

Tokio, 27. febr. Prve vesti o uporih japonske vojske so bile precej alarmantne, ker se je skušalo zbegati prebivalstvo. Vladi zveste čete in mornarica so takoj stopile v akcijo in v teku današnjega dne vzpostavile v mestu red. Borza, trgovski lokali in banke nemoteno delujejo. Potrjujejo se vesti o smrti ministrskega predsednika Okade, ki so ga uporniki napadli v njegovi vili in ga ubili. Tudi drugi višji funkcionarji so bili pri tem ubiti ali ranjeni. Policijsko poslopje je še vedno v oblasti upornikov, vendar se ne bodo mogli zoperstaviti veliki sili vladnih čet. Pozvani bodo, naj se udajo. V slučaju, da tega ne bodo storili zlepa, bodo prisiljeni s silo. Doznava se, da bodo vsi oficirji, ki sodelujejo pri puču brez nadaljnega obsojeni na smrt.

Odmev dogodkov v Moskvi

Moskva, 27. febr. v Tokiu izzvala veliko vznemirjenje, ki pa se je takoj poleglo, čim se je zvedelo, da so vladne čete gospodar položaja. V Moskvi so bili takoj mnjenja, da bi ekstremni elementi, čim bi si utrdili oblast v vladi, pričeli z vojno, ki si jo na vso moč želijo. Kitajska bi bila v

veliki nevarnosti pred japonsko ekspanzijo, zanetil bi se pa takoj tudi požar med Sovjetsko Rusijo in Japonsko. Kot se doznava, dogodki v Tokiu ne bodo imeli nikakih večjih posledic na komisijo, ki razpravlja o dogodkih na meji z dne 31. januarja.

Za eksemplarično kazen

Po današnjih vesteh je upor popolnoma udušen in ni nikakih večjih incidentov. Za v se krivce se zahteva eksemplarična kazen, četudi trde, da so delali za prestol in za blagor naroda.

Mir je vzpostavljen tudi v Osa-ki. Vladnim četam vlada še ni dala

napovedi, da napadejo upornike, ki trenutno drže v svojih rokah zavzete zgradbe ministrstva in policije. Na ulicah vlada reden promet.

Število žrtev še ni dognano. Nekateri časopisi pišejo, da je okoli 100 oseb mrtvih.

Pred diktatorsko vlado?

London, 27. febr. Japonski dogodki so našli velik odmev v tujakajšnji javnosti in vseh listih. Jutranji listi izražajo nadjo, da sigurno ne bo prišlo do sprememb v vladi; če bi pa prišlo, se zelo boje, da bi to bila diktatorska vlada radikalnih elementov japonske vojske. Strašni umori v Tokiu bo-

do sigurno imeli velike posledice v državah Daljnega vzhoda. Japonsko vojsko popolnoma obvlada veliki imperialistični duh, ki hoče osvojiti in spraviti pod svojo oblast ves Daljni vzhod, a istočasno izkoristiti neizmerna prirodna bogastva, ki so posebno velika v Kitajski.

Uradno poročilo

Tokio, 27. febr. Japonsko uradno poročilo je glede revolucije silno skromno in pravi, da je včeraj zjutraj več skupin mladih častnikov napadlo hiše nekaterih članov vlade ter ubilo ministrskega predsednika Okado, pravosodnega ministra admirala Saito, hišo generalnega inspektorja za vojaško vzgojo Batanage, ki je tudi bil ubit, in stanovanje finančnega mi-

Avdijence pri cesarju

Tokio, 27. febr. Mikado je danes sprejel v avdijenco poslance strank Svejukaj in Miuscito.

Saitova žena ranjena

Tokio, 27. febr. Pri vpadu v hišo ubitega admirala Saita je bila njegova soproga lažje ranjena, ko je branila svojega soproga pred napadalci.



Angleži so zmagali pri FIS tekmah v Inomostu. Angležinja Evelyn Pinching vozi pri slalomu skozi vrata.



V vzhodni Prusiji je zavladal silen mraz ter veliki snežni zameti. Naša slika kaže, kako visoko je sneg zametel kmečko vas, tako da imamo videz grenlandske pokrajine.

nistra Takahašija, ki je ranjen. Čete tokijske garnizije vzpostavljajo red, do katerega bo prišlo v najkrajšem času.

Marseille, 27. febr. Parnik »Todor«, ki je bil namenjen v Oran, je na potu izgubil krmilo. Sedaj se nahaja v veliki nevarnosti.

Danes pričtenja III. del senzacionalnega romana „Maščevalec“

Dnevna kronika

— Lastniki konj in druge vprežne živine s teritorija mestne občine ljubljanske se pozivajo, da nemudoma prijavijo mestnemu vojaškemu uradu na Ambroževem trgu št. 7-I. (soba 3) vse svoje konje in vso svojo vprežno živino, ki jo iz kakršnihkoli razlogov doslej še niso prijavili. Opozorjajo se zlasti posestniki bivših občin Moste, Siška, Vič, da morajo vedno sproti in takoj prijaviti vsako nastalo spremembo pri svoji živini, kakor: nakup, prodajo, poškodbo itd. Prijaviti je treba tudi vso nedoraslo in vso nesposobno živino. Posestniki naj se sami prepričajo, če je njihova živina pravično vpisana v vojaški razvidniki, da ne bodo imeli v slučaju vojaškega vpoklica neprihlik.

— **Podčastniške šole.** Razpisana je artiljerijska podčastniška šola v Cupriji, pešadijska v Beogradu in pešadijska v Zagrebu. Sprejemajo se zdravi mladeniči, ki so dovorčili vsaj z dobrim uspehom ljudsko šolo ter so stari 18 — 21 let. V Ljubljani biva-joči interese dobe lahko vse potrebne informacije v mestnem vojaškem uradu na Ambroževem trgu št. 7-I. (soba 2). Rok za vlaganje prošelj je do 15. marca, začetak šole je 1. aprila t.l.

— **Prirodoslovno društvo** ima v soboto, dne 29. t. m. predavanje v dvorani mineraloškega instituta na univerzi. Govoril bo ravnatelj mestne plinarne g. ing. J. Bartl o čiščenju svetilnega plina in o fabricaciji benzola. Na to zanimivo predavanje se vabijo vsi člani, kakor tudi vsi, ki se zanimajo. Pričetek ob 18. uri.

— **Društvo »Tabora«.** Drevi ob 8. uri važna pevska vaja za mešani zbor. Vsiel nameravanega koncerta, ki ga bo društvo priredilo se pozivajo vsi pevci in pevke, da se današnje vaje sigurno udeležijo. Pevovodja.

— **V zakonski stan.** G. Peter Lipovč, učitelj iz Leskovca pri Krškem in gdč. Budkovičeva iz Leskovca sta se poročila. Bilo srečno!

— **Umrla sta v splošni bolnici** Franja Plešič, doma iz litijskega okraja, in Mihael Pakovnik.

— **Vse ustanovne uprave se opozarjajo,** da morajo na osnovi § 23. zakona o ustanovah ter čl. 37. pravilnika k temu zakonu odpošiljati ustanovni oblasti t. j. kraljevski banski upravi, odnosno, če se poslovanje ustanove razteza na več banovin ali na vso kraljevino, ministrstvu za prosveto, skupno z bilanco, letno poročilo o svojem delu in to v izogib kazenskih posledic najkasneje do 31. marca vsakega leta. Ustanove, ki jih upravljajo javne oblasti, pa morajo odpošiljati ustanovni oblasti letno poročilo o svojem delu.

— **Vaditeljski zbor Sokola I.** Ljubljana — Tabor ponovno poziva člane z izpolnjenimi 35 leti, da se do konca t. m. prijavijo k telovadbi starejšega oddelka. V društvu se bodo pričele podrobne priprave za letošnje prireditve, zato po 1. marcu novih prijavnih bomo mogli več upoštevati. Telovadba starejše vrste je v torkih in petkih od 20. — 21. 30, skupno z mlajšim članstvom, toda v posebnem oddelku. Pričakujemo odziva vseh bratov, katerim je telesna vzgoja potrebna in katerim je do napredka društva.

Sovraštvo narašča — nevihta se zbira

Pokončajte belo zver

Japonci s cenami duše evropsko trgovino

Velepotezna in vsestranska je delavnost Japoncev. Na morju se po gigantsko oborožujejo in zapadni Pacifik je prizorišče njihovih velemanejev proti USA. Severno Kitajsko drobe na kose, kajti male porcije je lažje pogoltniti in prebaviti. Po ostali Kitajski spretno agitirajo proti belokožcem ter vabijo na panazijsko združevanje. Tudi gospodarsko napadajo. Z blagom, ki je sumljivo poceni, duše trgovino Evropecev ne samo na Kitajskem trgu, ampak tudi po Indokini, na Javi, na Cejlonu. Turdi že dalje na zapad, v Afriko in celo v Sredozemsko morje je prodrlo japonsko trgovsko tekmovanje

Sovraštvo proti Evropecem

Vzporedno s trgovino gre idejna propaganda. Ta razpreza mreže po vsem drugopoltnem svetu, dramatično samozavest nebelih narodov, slika Evropece kot hijene in seje sovraštvo proti njim. Abesinsko-italijanski spor nudi kakor nalašč priliko za ojačeno hujkanje med afriškimi prebivalstvom. Tako so jeseni 1935. dobivali številni egiptski razumniki v angleškem jeziku letake, ki izvirajo od društva »Dai Nippon Turan Young Men's Association« v Tokiju. Med drugim se tu čita, da je nasprotstvo med bežim in drugopoltnim človeštvom zgodovinsko dejstvo, ki kolče po borbi brez pardona.

Ubijte belega volka!

»Ubijte belega volka, ki se je zagnal v črno ovco!... Pokončajte belo zver, ki streže nedolžni črni ovci po življenju!« Ta dva stavka naj pričata, na katere nurgone apelirajo preroki z Daljnega vzhoda.

Naivno bi bilo misliti, da od vsega tega nič ne obvisi v duši onih, ki se čutijo kakorkoli zatirane, ponižane in izkoriščane. Japonska postaja magnet, kamor vse očitneje teže narodi, ki jih je narava zaznamovala s kožnim pigmentom. V očeh teh narodov se Nippon bolj in bolj obdaja z nimbom zaščitnika barvnega človeštva. Že če bi se postavil pod japonsko vodstvo samo kitajski narod, bi to ustvarilo blok kakih 500 milijonov ljudi, to se pravi toliko, kolikor šteje vsa Evropa. Pa kako se ti rumeni ljudje plodovito množijo!

Že so se začele plesti vezi med Japonsko in panislamstvom. Nedavno (1935.) so uleme (višji muslimanski duhovniki) v Damasku sklenili, da naj odrine na Japonsko neko versko odposlanstvo z namenom, da »se pripravi čvrsta vzhodna skupnost proti poželjivosti Zapada.«

Kaj bi se potemtakem človek čudil, če v poročilih tistih, ki žive na tuem, vedno čede naletj na pritožbe, kako silno je po svetovni vojni splahnelo spoštovanje, ki so ga bili belokožci nekoč deležni pri barvnopoltnih domačinih. Ugled pada, sovraštvo narašča — nevihta se zbira.

Kam plovemo?

Človeku postaja tesno pri srcu in nehoti se mu izvije vzdih: Kaj bo, kaj bo? Kam plovemo?

Kakor bi nič ne bilo, se ladja Evrope ziblje med čerami rasne nevarnosti in lastnih razprtij. Potniki, ki se jim o nevarnosti nič ne sanja, so v večini. Kako so srečni! A tudi tisti, ki čerami ne vidijo, ne obupavajo. Kajti kolikokrat se je že izkazal genij Evrope! Skrbel bo tudi v bodoče za to, da ne pride do najhujšega.

A. Zalaznik.

Kralj boter devetemu sinu

Maribor, 27. febr.

Pri Sv. Križu nad Mariborom so imeli te dni redko slavnost, ki so se je udeležili domala vsi farani. V svetokriški cerkvi je bil krščen deveti sin vojne invalida Ivana Hrastnika, ki mu je kumoval po zastopniku polkovniku Boževiču sam kralj Peter II. Pred štirinajstimi dnevi je Hrastnikova žena rodila že petnajstega otroka in sicer devetega. Človek se je za botrstvo obrnil na Nj. Vel. kralja Petra II., ki je prošnji ugodil in te dni je bil krst. Kralja je zastopal polkovnik Boževič iz Maribora, mimo domačega in okoliških županov pa je bil navzoč tudi sreski načelnik g. Popovič. Novorojenčka so krstili na ime Peter. Po cerkvenem obredu je zastopnik vzvišenega botra izročil srečni materi in očetu bogata darila visokega botra kralja Jugoslavije.

Ljudje izginjajo

Zagreb, 27. febr.

V Zagrebu ljudje čestokrat zginjajo. Polhoji sta bila danes zopet prijavljena dva slučaja tega zagonetnega zginanja. Katica Filipovič, 23 let stara služkinja iz Sedenice, je bila v službi pri neki rodbini. Pred dnevi je izginila brez sledu od omenjene družine ter jo doslej kljub iskanju niso našli. Te dni je patudi izginil neznan kam mali 14 letni gimnazijec Marko Pipinič. Polcija vneta išče oba izgubljenca.

V nekaj vrstah

— **Velika aktivnost poljske diplomacije.** V marcu in aprilu bodo poljski državniki obiskali razne evropske prestolice. Tako bo minister Beck odpotoval 2. marca v Bruselj, nato pa v London. Ministrski predsednik Kosciakowski pa bo najbrž že v marcu, sicer pa v aprilu, posestil Budimpešto.

— **Proračunsko leto v Angliji** bo po predvidevanju merodajnih krogov poteklo navzgor znatnemu povečanju vojaških izdatkov s precejšnjim prebitkom.

Beseda dneva

Pač govori Bog mogočni enkrat ali dvakrat, a človek ne opazi tega. V sanjah, v nočni priekazni, kadar trdno spanje objema ljudi, ko dremljejo na ležišču; tedaj odpira uho ljudem in pritiska pečat na pouk, ki jim ga daje; da odvrne človeka od njegove nakane ter ga obvaruje napuha; da odtegne dušo njegovo izpred jame in življenje njegovo, da ne leti v strelo.

(Sv. pismo: knjiga Jobova, pogl. 33, 14 — 18.)

— Japonci so po cesarjevi odredbi poslali v Mandžurijo dve novi diviziji vojaštva. Nove japonske čete pa bodo v najkrajšem času poslani tudi na severno Kitajsko. Tako se nad Daljnim Vzhodom čedalje bolj zgošča jo temni oblaki, ki ne obetajo prav nič dobrega.

— Ameriški državni podtajnik Phillips je imel v nedeljo velik govor v katerem se je na vso moč zavzel za Kitajsko, ki jo hoče Japonska popolnoma zasesti in s tem zapreti »kitajska vrata« vsaki drugi državi, kar ne bo USA nikoli dopustila. V poučenih krogih tolmačijo te Phillipsove izjave kot pravo vojaško pretinjo Japonski.

Rumene nevarnosti. Tudi v sportu nevarno občutimo rumeno nevarnost, ali če hočete tudi japonski dmuping! Lanski uspehi v plavanju nam jasno kažejo, da si bodo Japonci tudi tu osvojili prva mesta, saj so v moški panogi plavanja postavili dva svetovna rekorda, a japonske dame so pa postavile kar tri svetovne rekorde. Ti rezultati niso tik pred XI. olimpijado prav nič razveselivi za bele plavače, jasno je, da se bo na bližnji olimpijadi zato razvila luta borba za prevlast bele ter rumene rase.

Vohuni kradejo letala

Angleško tajno policijo »Intelligence Service« v zadnjem času zelo vznemirjajo ponovne tatvine letal. Tako je pred kratkim z nekega angleškega vojaškega letališča izginilo brez sledu neko bombno letalo novejšega tipa. Enake primere pa javljajo tudi iz drugih dežel. Doslej je bilo znano, da vohuni zalezujejo vsako novo konstrukcijo in se jim je večkrat posrečilo izmakniti kake risbe in jih prodati tujim državam; zdaj pa hočejo države, v katerih službi so ti vohuni, očitno imeti tudi vzorčne stroje same. Kako se izvršijo taka ugrabljenja letal doslej še niso mogli dognati. Kako letalo izvleče iz hangarja in odleteti, to naposled ni tako težko, — težje vprašanje je: kie neopaženo pristati. Najbrže so neke skrivna letališča, kamor zračni ropari lahko poletijo na varno. Aretiranih je bilo že več oseb, sicer pa zaenkrat vso zadevo drži še strogo tajno.

KINO SLOGA — Telefon 27-30

Danes poslednjič ob 16., 19.15 in 21.15 vesela dunajska opereta

PRIGODBE IZ WIENERWALDA

MAGDA SCHNEIDER, WOLF ALBACH, RETY in LEO SLEZAK

45.000 obolelih delavcev

10 milijonov za zdravljenje in zdravila

Celje, 25. februarja
Preteklo nedeljo se je v Obrtnem domu v Celju vršila konferenca Okrožnega urada za zavarovanje delavcev s predstavniki industrije, obrti in gospodarskih organizacij. Po otvoritvi upravitelja celjske ekspozičure g. Smigoveca, je poročal o delu OUZD ravnatelj g. dr. Bohinjec. V okrožnem uradu je zavarovanih 80.000 članov, od katerih je obolelo lani 45.000. V sanatorijih in bolnišnicah je OUZD izdal vsled tega za zdravljenje nad 7 milijonov Din, za zdravila pa 3 milijone Din in se je dnevno zdravilo v sanatorijih po 60 članov.

V Celju je polovica ljudi zavarovanih

Na področju celjske ekspozičure je 3950 delodajalcev z 12.958 zavarovanci. V Celju je skupno z bivšo okoliško občino zavarovanih nad 50% vsega prebivalstva. Samo celjska bolnišnica je dobila v preteklem letu za zdravljenje zavarovanih bolnikov 458.500 Din. Zanimivo je, da je vseh kmetovalcev v Sloveniji, ki imajo poljedelske stroje — 1090, ki plačajo letno 42.800 Din OUZD.

Prošnja narodnim poslancem iz Slovenije in Dalmacije

Proračunska razprava o drž. proračunu za leto 1936-37 v finančnem odboru se bliža koncu. Vsled tega vlagatelji bivše dunajske poštne hranilnice vladno prosijo, da se energično zavzamete, da se stavi v finančni zakon terjatev hranilnih vlog bivše dunajske poštne hranilnice in sicer v tisti vrednosti, kakor so bile vloge v predvojnem času v imenovanem denarnem zavodu naložene.

Naša vlada je prejela že v l. 1929, od dunajske poštne hranilnice okoli enajst milijonov dinarjev z obrestmi vred za izplačila upravičenim vlagateljem. Vse tozadnevne intervencije in vloge pa so brezuspešne. Vlada molči in se ne zgane. Bratom Srbom naj se pa jasno pove, da so te pristradane vloge last Slovencev in Dalmatincev. J. Gantar, l. r.

Mati — morilka dveh otrok

Novi Sad, 26. febr.
Pred kasacijskim sodiščem je stala te dni Marija Gergeny, iz sela Batine v Banatu. Preteklo leto je zadavila dva svoja nezakonska otroka.

Najprej ju je poskušala zastrupiti s plinom iz žatečega oglja, ko pa sta začela plakati, ju je z lastnimi rokami zadavila. Zagovarja se z bedo, češ da otrokoma ni imela dati kaj jesti. Nameravala je tudi sebe umoriti, pa ji je zmanjkalo poguma. Sodišče jo je obsodilo že prej na 15 let ječe, sedaj ji je pa kasacijsko sodišče dodalo še pet let.

„Glas“ je zanimiv
čitajte „Glas naroda“

Mrki blagri hišne industrije

Ljubljana, 27. februarja
Franca z Zirovskega je klekljarnica, kakršnih je polno ob obeh Sorah po Poljanski, Zirovski ter Selški dolini in po vsem Loškem hribovju. Pustile so težko kmečko delo in v boljših časih jim je bilo dobro, saj so imele streho in hrano pri domači hiši, s čipkami zasluženi denar jim je pa ostal. Posledice večnega sedenja pri klekljanju so se najprej pokazale pri otrocih. Ko so zdravniki cepili deci kože, so s strahom ugotavljali ogromno razliko med otroci klekljaric in otroci mater, ki so ostale pri kmečkem delu. Malokrvni slabši čipkarici so se na prvi pogled ločili od drugih, rdečih in krepkih kmečkih otrok. Z lepa ni delaven fant, ki se mu je obetal grunt, zaslužil poljskega dela odvajene klekljarice in vedno je bilo več nezakonskih otrok. Franca je imela že tri in vsakega od drugega očeta. Pa so prišli tudi za klekljarice hudi časi, da zaslužijo

na dan le po 3 Din

kakor je povedala Franca. In kako naj mati s 3 Din na dan preživi sebe in še otroke, ve sam Bog. Franca ima starejšega pri mačehi in plačuje zanj občina, ker je otrokov oče umrl. Drugega ima pri sebi, saj jo je oče odrajal enkrat za vselej z jurjem, ker ima pač hišo, a punčka, ki jo je imela s kovačevim Tonetom, je umrla. In zaradi nje je na pepelnico morala priti tako daleč v Ljubljano pred mali senat okrožnega sodišča.

Vsakdanj brezizrazni, skoraj topi obraz zdelane in zgarane kmečke ženske, ki se vse življenje sama ubija, da se za silo preživi. Lepa ni, ne pametna in drugega nima razen blazine s kleklji. Kdo bo vzel prazno klekljarico, a natura je natura in otrok se rodi za otrokom. Vedno več je beračev, slabšev in nakaz, vsak dan več je dičnih, bebocev in zločincev, vedno je več klekljaric in spet otrok... To so

blagri hišne industrije

ki vse to plačujejo s po 3 Din na dan!

Tone ni hotel plačevati za Marto in Franca mu je pisala, naj punčko vzame, ker nima, da bi jo preživela. Ni se zmenil za svoje dete in Franca jo je toplo povila, ji oblekla jopico in vse skupaj zavila še v ruho ter jo ob 5. zjutraj nesla Tonetu na prag. Vedela je, da kovačevji gredo k prvi maši in ne bo minulo pol ure, ko jo najdejo. Na vrata ali okno ni marala potrkat, ker se ni hotela pripraviti. Toplo je bilo mali, da ves čas ni zajokala na pragu.

»Kaj pa, če bi bil prišel kak pes ali mačka?« so jo vprašali.

— Ne verjamem, saj imam doma polno podgan in še nobena ni otroka ujedla. Nisem imela slabega namena, samo zato sem jo nesla, da bi ji bilo boljše. Če bi jo bila hotela umoriti, sem vendar že prej imela dva otroka in sem oba zredila.

Tudi kovačeva žena, Tonetova svakinja, mora priznati, da otrok ni jokal, ko je stopila skozi vrata in ga našla. Res je bil toplo zavito, a zanemanjen. Šestnajst dni je punčko obdržala, da se je malo opmogla in poredila, nato jo je pa materi nesla nazaj. V kratkem je

Martica umrla

»Zdravo sem nesla na prag in zato je umrla, ker so slabo skrbeli za njo« se oglašja mati v Franci, a tudi Tonetova svakinja je izjavila, da 6 tednov stara punčka res ni bila shujšana, ko jo je našla pred vrati.

Tone se pa izgovarja, da zato ni hotel za Marto plačevati, ker se je po nekaj mesecih hotel prepričati, če mu bo kaj podobna in je res njegova.

»Zato sem jo mu pa prinesla pokazat« se je odrezala obtoženka, ko so ji prečitali to izpoved otrokovega očeta. No, pogreb je pa plačal on.

Delo za novo bolnico

Ljubljana, 27. februarja
Odbor Akcije za razširitev ljubljanske bolnice se je po zadnjem uspešnem manifestacijskem zborovanju, o katerem smo poročali, podal na deko in je imel večeraj 26. t. m. na univerzi svojo prvo sejo, ki so se je številno udeležili vsi člani in zastopniki k sodelovanju povabljenih pomembnejših organizacij.

Odbor je pod predsedstvom univ. prof. g. dr. Alfreda Šerka razpravljal, kako je razdeliti delo, in točno ugotovil svoj delokrog, ki se razteza v dve smeri: najti zasitne prostore za prvo odpravo prenapolnjene bolnici in izvesti živahno akcijo za zgraditev nove bolnice.

Da bo delo uspešno in smotno, so se osnovali potrebni odseki in so bili izvoljeni zanje načelniki. Prvega vodi tajnik odbora g. dr. Tavčar, ki mu bodo pri delu pomagali aginji in idealni akademiki, ki so tudi že doslej z vso vnetostjo pri stvari delali. Sanitetno tehnični odsek bo vodil g. dr. Košir, gradbeni odsek g. ing. Dolenc, finančni odsek pa podžupan g. dr. Vladimir Ravnihar. Vsi odseki bodo iz odbora in iz krogov strokovnjakov k delu pritegnili potrebne sodelavce. Po potrebi se bo morda mislilo na konzorcij države, banovine in mestne občine, ki naj bi prepotrebno bolnico skupaj zidali.

V Nemčiji odpade na 1000 ljudi po 12 postelj v bolnici, v kulturno zaostalih državah po 5, v Sloveniji le — dve!

Druge rešitve tega perečega vprašanja bi bila v tem, da se dobi potreben kredit. Glede gradnje pa je prevladovalo mnenje, da ni mogoče misliti na razširitev dosedanje bolnice, ker proti temu govorijo številni logični sedanja bolnica ni z... na primernem kraju (včasih je bila na periferiji mesta, sedaj je že vsa zazidana), zidana je v paviljonskem sistemu, kar absolutno ni več sodobno in se končno nikakor ne izplača ta paviljonski sistem razširjati, ker bi s tem bilo treba prav vse objekte razširiti zavoljo kapacitete, ki odgovarja le dosedanjim potrebam (kuhinje, pralnice, skladišča itd). V ostalem bi se poznejša uprava razširjane bolnice mnogo bolj podražila, kot bi se, če bi se zidala nova bolnica, na drugem prikladnejšem prostoru in po siste-

Zagovornika Franca ni imela pa so jo vprašali, kaj pravi.

»Če je kaj pravice, me boste oprostili!«

Obsodili so jo, ker je iz malomarnosti zapustila onemoglo osebo, kakor pravi paragraf, na mesec dni zapora pogojno za 2 leti.

»Ali sem prosta?«

— Prosta, če se ta-le gospod ne bo pritožil, je potrdil predsednik s. o. s. dr. Gorečan, državni tožilec dr. Fellacher je pa poostril gojše:

— Obljubiti mora, da bo nehala z otroci!

»Kako naj obljubim... Ali je sedaj opravičeno?« In je zadovoljno šla čez hribe na Zirovsko klekljat.

mu vertikalne razčlenjenosti, med tem ko naj bi dosedanja bolnica, zidana v paviljonskem sistemu, ostala v svojem dosedanjem obsegu. Upamo, da bo delo odbora Akcije za razširitev ljubljanske bolnice našlo povsod potrebno razumevanje, tako pri javnih institucijah, banovini, mestu, državi in pri zasebnikih. Saj lahko vsakogar, na katerega se bo odbor obračal, zadene nesreča, da bo moral na svoji lastni koži čutiti krčeče hibe naše skromne in neodgovarjajoče bolnice.

Stotake je sejal

Lastnik nočnega lokala je mož na mestu. Včeraj je razburil ves šibenik na precej neobičajen način. Hodil je po mestu ter je razmetaval kar stodinarske bankovce po cesti. Ta srečnik, ki ima denarja kar na preostajanje, je Sebastijan Deronja. Večkrat je bil že kaznovan na različne policijske globe, pa mu kljub temu denarja ne zmanjka.

Posredovalec ljubezni

Javna tajnost je bila, da je ta Sebastijan posredovalec ljubezni. Dekleta so mu morala plačevati po 50 dinarjev od vsakega gosta. Kje in na kak način so dobile, ga ni zanimalo. On je bil gospodar lokala in s tem je bila stvar zanj opravljena. Če mu dekle ni mogla plačati takse, ji je zaplenil njene stvari. Zato je te dni prišlo do prijave na policijo. Prijavila ga je neka taka nesrečnica.

Žrtve v blatu

Sedaj je sicer grešnik pod ključem. Policija ga bo kaznovala, toda kakor hitro bo zopet prost, se bo zopet lotil istega posla. Dekleta, ki nimajo zaslužka, bodo sama prišla k njemu, ker jim je vsaka druga pot onemogočena. Ostane jim le blato velemest ter pot navzdol.

Gospod in gospa Suhač sta sedela na svojem vrtu. Cvrčki so cvrčali, iz sosedne gostilne pa se je razleglo glasno petje.

»Kako glasno zopet danes poje!« je menila gospa Suhačeva.

Nato je gospod Suhač, ki ga je motilo petje cvrčkov, raztreseno odgovoril. »Neznosno so glasni, zraven pa te mrhe to delajo z zadnjimi nogami.«

Gospa, jaz ne morem zakuriti. Nimamo več premoga v kleti!

»Zakaj pa tega niste prej povedali?«

»Ker je še bilo nekaj premoga.«

Maribor

m— Narodno gledališče. Petek, 28. februarja: Zaprt.

m— Kino. **Grajski:** Premiera velikega filma »Zadnji štirje sužnji strasti«. — **Union:** »Praški študent«. V glavnih vlogah: Adolf Wohlbrück in Doroteja Wieck.

m— **Razpis volitev.** Zaradi ločitve občine Studenci v občini Studenci in Radvanje bodo občinske volitve v omenjenih občinah 29. marca t. l.

m— **Najdena zlata ura.** Na policiji že dolga časa hranijo zlato žensko uro, ki ima na zunanem pokrovu napis »Mama 1930«. Bila je najdena na ulici in izročena policiji. Lastnica ure se naj zglasi na policiji, soba št. 16.

m— **Zanimivo predavanje** bo v soboto 20. t. m. ob 20. uri v mali dvorani Narodnega doma. Pod okriljem »Nanosa« predava prof. L. Bizjak o temi »Korporativna država in narodne manjšine«.

m— **V Planico** k velikim skakalnim tekmam bo vozil 8. marca iz Maribora poseben vlak. Vožnja v obe smeri z znakom in vstopnico znaša iz Maribora 75 dinarjev. Vse podrobnejše informacije pri »Putniku«.

Celje

c— Društvo kmetijskih fantov in deklet iz Dramelj bo v nedeljo vprizorilo v Vojniku v posojilniški dvorani narodno igro »Rokovnjači«.

c— **Predavanje za rezervne oficirje** bo po nalogu komande mesta, v soboto 29. t. m. ob 19. uri v vojašnici. Udeležba je dovoljena samo rezervnim oficirjem.

c— **Savinjski hmeljarji** so bili letos vse pustne prireditve kratkoma opustili. Na pustni torek so se včasih že v zgodnjih urah pokazale po vaseh revije veselih mask, letos je pa bilo vse prav na kratko opravljeno. Tu in tam je malce zahreščala harmonika in prebivalce le bežno spomnila na minule čase — hmelj ni imel cene!

c— **S kozolca je padel** v St. Juriju ob j. ž. pri Adamu Kinelu, delavec 4 let stari Jevšinek Franc. Dobil je hude poškodbe po glavi, nogah in hrbtu.

c— **Umri** je dne 25. t. m. v Komenškega ul. 10, 64 letni Ivan Gauker, tesar pri mestni občini, v bolnici pa 26. t. m. 5 in polletna Danica Vodovnik, hči rudarja iz št. Pavla pri Preboldu. Zalujočim naše sožalje!

Poročilo za smučarje

27. februarja 1936

Rateče po stanju danes: —2 C, barometer stoji mirno, visoka megla, 5—10 cm snega. — **Kranjska gora** po stanju danes: —2 C, barometer stoji mirno, visoka megla, 5—10 cm snega. — **Vršič, Krnica, Tamar** po stanju danes: na 100 cm podlagi 20 cm pršiča. — **Bistrica — Boh. jezero** po stanju danes: 1 C, pooblačilo se je, mirno, megla. — **Bled jezero** po stanju danes: 1 C, oblačno. — **Hotel Sv. Janez** po stanju 26. t. m.: —3 C, oblačno. — **Zlatorog za Komno** po stanju 26. t. m.: —6 C, na 250 cm podlagi 10 cm pršiča. — **Pokljuka** po stanju 26. t. m.: —5 C, sneži, mirno, 80 cm snega, pršič na trdi podlagi. Smuka idealna. — **Zelenica** po stanju 26. t. m.: —4 C, jasno, mirno, na stari podlagi 12 cm pršiča, smuka idealna. — **Dom na Krvavcu** po stanju 26. t. m.: —4 C, zapadlo 40 cm suhega snega. — **Kolce** po stanju 27. t. m.: —2 C, na 70 cm podlagi 7 cm novega snega, sneži, smuka prav

Življenje za norenje

Dve smrtni žrtvi pustne norosti

Ptuj 27. februarja
Kot navadno vsako leto, tako je tudi letos zahtevali pust: nekaj smrtnih žrtev.

Pri gostilničarju Debenjaku Jožetu v Cirkovcah se je zbrala na pustni večer večja družba fantov, kjer so se zabavali pozno v noč. Okrog ene so zapustili gostilno Vuk Martin, Podgoršek Ignac, Drevenšek Jože, vsi posestniški sinovi iz Dragonje vasi, ter Gašper Murko, sedlar, in Javornik Alojz, posestniški sin, oba iz Sp. Jablan. Zunaj sta se začela Vuk in Murko med seboj prepirati

Smrtno ranjen

Podgoršek in Drevenšek, ki sta bila nekaj korakov pred njima, sta slišala, kako se je Vuk zgrudil stokajoč na tla, dočim je Murko takoj zbežal. Podgoršek in Drevenšek sta takoj priskočila k na tleh ležečemu nezavestnemu tovarišu ter ga odnesla v bližnjo hišo, kjer so mu nudili pomoč. Bil je ves krvav in je kmalu izdihnil. Poklicani orožniki iz Cirkovcev so ugotovili, da ima na levi strani prsi prav ozko rano, ki je morala segati naravnost v srce. Podobno rano je imel tudi na desni roki. Rane niso bile zadane z nožem, ampak s kakim tankim predmetom, morda s kakim šilom. Truplo je bilo prepeljano v mrtvašnico na cirkovško pokopališče, kjer se bo vršila sodna obdukcija. Aretirani Murko odločno zanika, da bi

ga on zabodel, temveč pravi, da mu je dal klofuto, nakar je Vuk padel.

Žalostna zabava

Pri posestniku Podgoršek Gregorju v Gruškovcu je bila domača zabava ter so fantje in dekleta pili in plesali. Tam sta bila tudi 26 letni posestniški sin iz Brezove Gore ter Kozel Jože, 23 letni posestniški sin iz Gruškovja. Med fanti je nastal kmalu prepir. Nekdo izmed fantov je vrgel Kozla na tla ter ga pričel pretepati. Ko se je slednjič Kozlu posrečilo otresti nasprotnika ter ga vreči od sebe, je skočil proti njemu Gabrovec, ter z žepnim nožem sunil Kozla v levo stran vratu. Ranjeni se je po nekaj korakih zgrudil. Navzoči so ga obvezali ter mu skušali ustaviti kri, kar pa se jim ni posrečilo in je Kozel po dveh urah izkerval in izdihnil. Truplo so prepeljali v mrtvašnico k Sv. Trojici, kjer se bo vršila sodna obdukcija. Gabrovec je pobegnil in ga iščejo orožniki.

Naš madež

Podivjanost, ki se je razpasla po naših sicer tako lepih krajih, je grd madež na našem narodnem telesu. Zato bi bil že skrajni čas, da zatremo ta žalostni pojav. Če ni mogoče drugače, naj bi sodna oblast dobila posebna in izredna pooblastila, da s skrajnimi drakonskimi odloki in kaznimi onemogoči to divjost. — kralj Ferdinand na dunaju

Skupaj na svet, skupaj s sveta

Samomor — proti krizi

Ljubljana, 27. febr.
Ljudi vedno bolj stiskajo težave. Edino sredstvo, katerega se poslužujejo proti krizi je žalobog — samomor. Pusti vse križe in težave na svetu ter odide na oni svet. Tega žalostnega prepričanja sta bili tudi dve sestri — dvojčici. Skupaj na svet, skupaj s sveta. Njima je res teklo življenje vzporedno do konca.

Včeraj dopoldne se je namreč v svojem stanovanju na Poljanski cesti 15, zastrupila s svetilnim plinom Vovko Minka, roj. 1888., žena mestnega uslužbenca v Ljubljani. O pravem vzroku samomora je težko sklepati, čeprav je pokojna zapustila več poslovnih pisem.

dobra. — **Velika Planina** po stanju 26. t. m.: —1 C, zapadlo 15 cm suhega snega. — **Pohorje** po stanju 26. t. m.: Ruška Koča —1 C, pooblačilo se je, mirno, 5 cm srenja. Koča na Pesku: —3 C, pooblačilo se je, mirno, na 50 cm podlagi 10 cm novega snega. **Senjorjev dom:** —3 C, pooblačilo se je, mirno, 65 cm srenja. — **Peca** po stanju danes: —4 C, pooblačilo se je, mirno, 120 cm pršiča. — **Mozirska koča na Golteh** po stanju danes: —1 C, pooblačilo se je, 50 cm pršiča. — **Celjska koča** po stanju danes: snega ni. — Od 15. marca do 15. maja bodo oskrbovane v Triglavskem pogorju Triglavski dom na Kredarici, Staničeva koča in koča pri Triglavskih jezerih.

„Glas“ je zabaven

Sestra za sestro

Danes zjutraj je pa bila policija obveščena, da so našli na Celovški cesti št. 4, mrtvo uradnico ambulante direkcije državnih železnic, Burjo Ivanko. Policijska komisija je tudi ugotovila zastrupljenje s plinom. V pisarni se je namreč nahajala pečica na svetilni plin, pri kateri je Burjeva odprla pipico, se vlegla na tla ter čakala smrti. Umevno je kmalu zapadla v nezavest, iz katere se pa ni več prebudila. Zapustila je pisma, naslovljena na tretjo sestro Rezo in nečake. Naknadno so ugotovili, da je umrla Burja sestra umrle Vovkove. Oba samomora sta gotovo v medsebojni zvezi. Poslednja je šla gotovo v smrt radi smrti svoje sestre. Tako sta obe prišli kot dvojčici na svet in sta skupaj odšli s sveta.

Na pobudo mesarice mlada tolpa vlomilcev

Subotica, 27. febr.

Včeraj je policija polovila štiričlansko mladinsko tolpo vlomilcev, ki so v kratkem času izvršili nič manj kot 16 raznih vlovov in tatvin. Fantalini so bili prav dobro organizirani in na čelu jim je stala znana lastnica mesarskega podjetja Krista Arac ki. Pri preiskavi so mladoletniki izpovedali, da so v zadnjem času

pogosto zahajali v hišo Kriste, kjer so igrali z njenim 15 letnim sinom različne hazardne igre pri katerih so izgubljali večje vsote denarja. Sčasoma so se fantalini popolnoma zagrizli v igro in tudi v dolgove pri bogati mesarici Kristini, ki jih je končno pričela denar.

„Primerna“ pobuda

Fantalini so prišli seveda v zadrego in so pričeli malone jokati pred terjajočo mesarico. Prosili so jo, naj jim odpusti, česar pa mesarica ni storila, ampak je dala fantom »primerno« pobudo, kako bodo prišli do denarja. Popolnoma lahko je priti do denarja. Tu imate prazne vreče in pojdite krasti.

Pobuda je padla na rodovitna tla. V nekaj mesecih so fantalini izvršili šestnajst večjih vlovov in tatvin, dokler jih končno ni zalotila pri tem prepovedane mu poslu oblast.

Župnik — žrtev napada

Maribor, 27. februarja.

Tragičen napad na župnika se je primeril v nedeljo pri Svetem Juriju ob Ščavnici. Pri nekem tamkajšnjem posestniku so obhajali na svečan način poroko domače hčerke in je bil na svatbo poleg številnih svatov povabljen tudi domači župnik g. Andrej Klobasa. Ko je bil pozno zvečer župnik za trenutek z nevesto sam pred hišo, je nekdo planil iz teme nepoznan možki in ga zabodel z nožem v pleče. Neznani napadalec v temi gotovo ni razločil župnika in je planil nanj v domnevi, da se nevesta razgovarja s kom drugim. Rana gospoda župnika ni smrtno nevarna.

Cerkveni prt za ceho

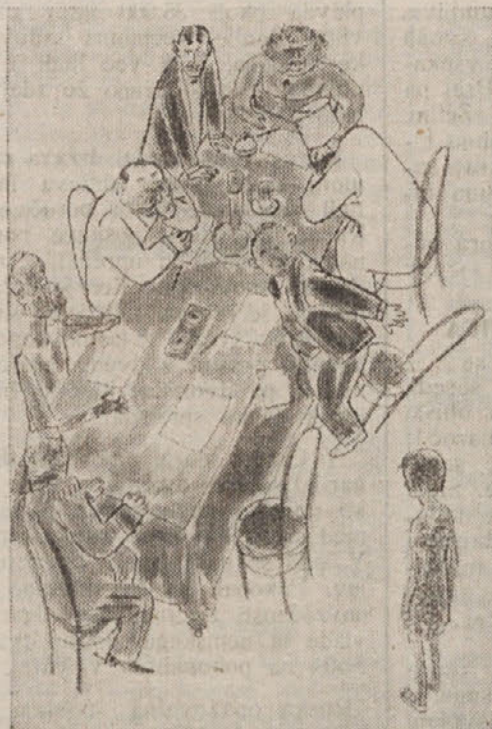
V neka gostilni v Šiški je pa neki neznanec napravil precej veliko ceho in se za trenutek odstranil iz gostilne. Pustil je pa na mizi precej velik paket. Ker ga pa ni bilo nazaj, so takoj vedeli, da bo to nekaka Mica Kovačeva. Odprli so paket, pa so na začudenje našli v njem cerkveni prt z monogramom »Ž. M.«. Jasno je, da je bil ta prt nekje ukraden; zato sedaj leži na policiji na razpolago pravemu lastniku.



— Si vprašal torej mojega očeta za mojo roko?
— Sem!
— Kaj je dejal?
— Se ne spominjam več!

Razstava bolgarske grafike

Priobčujemo značilno umetnino z razstave, ki ima naslov »Dobrodelno društvo«. Velja pa tudi za nas. Tako je marsikatero naše društvo zborovalo o bolgarsko-jugoslovenski vzajemnosti in se še posvetuje, v kotu pa stoji mlada bolgarska umetnost...



viljona valove množice v prijetnem preganjanju dolgega časa.

To prav čedno in za nas tudi prav poučno razstavo v Jakopičevem paviljonu smo odprli z največjim pompom in patosom, takoj po otvoritvi smo pa tudi pozabili nanjo, da je sedaj prazna in zapuščena. Mladih bolgarskih hudožnikov sicer ni tu, da bi se jih ženirali, vendar bi pa lahko sami pomislili in se spomnili, kako so Bolgari sprejemali nas, nam razkazovali vse znamenitosti svoje države in lepote domovine ter nas gostili in gostili ter spet vabili... Radi bi vedeli, če so vsaj vsi tisti, ki so bili deležni bratske bolgarske gostoljubnosti in dobrot prišli pogledat razstavo. Pozabiti tudi ne smemo, da so nas po Bolgariji povsod sprejemale množice in nas spremljale povsod, bolgarska umetnost se pa sama dolgočasi pod Tivolijem, čeprav vsak dan mimo pa-

Regulacijska dela gredo h koncu

Kamnik, 26. februarja. Večkrat smo že v »Glasu« pisali o veliki potrebi smotrene regulacije Kamniške Bistrice v Spodnjih in Zgornjih Stranjah.

Banovina je pred enim mesecem res začela z regulacijo Bistrice na tem predelu. Saj je bila že velika nevarnost za banovinsko cesto, ki poteka tik desnega brega reke. Pa tudi veliki jez državne smodnišnice je močno ogrožala ob poplavih narasla voda, ki bi ga ob vsakem večjem nallivu lahko obkolila in zalila v vsej dolžini ceste in onstran smodniškega zidu ležeča poslopja.

Najbolj opasna točka zavarovana

Regulacijska dela se sedaj že bližajo koncu. Dokončati je le še dolg betonski blok, ki sega skoro pravokotno v smer toka. Ta bo usmerjeval ob poplavih naraslo Bistrico v staro strugo tik ob koncu bregu, katerega so v ta namen močno utrdili. Malo nad tem betonskim blokom, so zgradili tudi še skalnat in s hledi opazen usmerjevalec, ki poteka skoro vzporedno s cesto. S tem je banovinska cesta zavarovana na najboljši opasnem mestu v dolžini 200 m.

Pikova dama, Djuro in nož pijača in ženska sta krivi pretepev

Kamnik, 26. februarja. Menda je samo v Kamniku tako močno razvit običaj praznovanja vselega Pusta. Za dolgo napovedovani spreved Karnevala je vladalo v Kamniku zelo veliko zanimanje. Na trgu se je zbralo popoldan skoro več ljudi kot ob velikonočni procesiji. Vse je dirlo Karnevalu nasproti, staro in mlado, meščani in deželani. Še je veselja med nami, posebno pa še denar,

Glavna nevarnost odstranjena

Pri regulacijskih delih je stalno zaposleno okrog 30 delavcev, po večini domačinov, ki so tega težkega in nevarnega dela ob vodi že vajeni. Glavna nevarnost pred katastrofami ob poplavih je s tem v Stranjah odstranjena. Preostaja še slabo regulirana točka na levem bregu reke v Zgornjih Stranjah, kjer je Bistrica pred dvema letoma odnesla bornemu kmetu celo hišo in skoro vse polje. Še nekaj je v tem delu v nevarnosti pred poplavi; neka druga hiša in precejšen kos zemlje.

Brezuspešno delo

Kolika je regulacijska potreba v mestu samem, smo že pisali. Posebno žalosten je pogled na desni breg Bistrice od tako imenovanega »kovačevega jez«, ki je v marsičem pogrešno zgrajen, pa do mostu pri parku. Na tem delu si zavarujejo prizadevti svojo posest kakor si sami pač znajo. Seveda brez vsakega strokovnega vodstva. Jasno je, da je to delo brezuspešno in netrajno. Saj napravi Bistrica ob jesenskih poplavih vprav na tem mestu največ škode.

Prevročna kri

Tako se je vse mirno izteklo do večera. Toda pustni torek ne bi bil pravilno proslavljen, če ne bi tekla tudi prevročna kri. Kako je do tega

prišlo, sama gorečnega ne vesta prav dobro. Seveda sta zopet vsemu kriva pijača in ženska, dva neizbežna faktorja vseh pretepev.

Pikova dama

Djuro H., doma tam od juga, je pridno popival in plesal s svojo pikovo damo, pa se je zgodilo, da se je vanj obregnil nesrečni Lado D. Spočetka je še kar nekam šlo. Zadnji je dal za pijačo in še plesati je smel z Djurovo izvoljenko. Ko pa se je vrnil k mizi, mu je Djuro prijazno povedal, da pije na njegovo zdravje in stroške, to pa zato, ker mu je po-

sodil plesalko. Tedaj pa je vzkripelo in že sta si stala nasproti oba odločno braneč svoje pravice.

V bolnišnico

Končalo je kot običajno. Lado D. je obležal večkrat zaboden v desno senco, vrat in hrbet. Od dveh globokih hrbtinih vbodljajev, je eden predril tudi pljučno mrežo, tako da so rane poškodovane zelo težke in so ga morali odpeljati v ljubljansko bolnico. Vročekrvni Djuro z juga pa se bo iztreznil in ohladil v zaporih sreskega sodišča.

Očetovo maščevanje

Letošnjemu in razsippnemu sinu razklal glavo

Križevci, 27. februarja

V malo vasico Cubinec pri Križevcih je naposled našla pot senzacija, ki je ne pomnijo. Kmet Jože Piskač je v navalu maščevanja s sekiro razklal svojemu sinu glavo. Vzrok tega groznega dejanja preprostega kmeta je v tem, ker je bil njegov sin Stefan do skrajnosti lena, razsippna in zapita natura. Kar je oče prigospodaril, to je sin polagoma toda vztrajno zapravljaj. V svoji propalosti se je sin zadnji čas lotil še kartanja, tako da oče sploh ni smel imeti do-

ma nobenega denarja, ker mu ga je sproti sin izsilil in zapravil.

V hiši so bili prepripi na dnevnem redu. Toda oče je še vedno upal v poboljšanje sina. Poiskal mu je prikupno nevesto in ga oženil. Toda tudi to ni zaleglo. Sin je zanemarjal tudi ženo, tako da ga je prav kmalu zapustila. Očetu je takoj minevala potrpežljivost. Pri zadnjem prepiru ga je popadla taka besnost, da je pograbil sekiro in z njo sinu dobesedno razklal glavo.

Grozeči savski valovi

St. Mitrovica, 27. febr.

Srem s svojim središčem Sremsko Mitrovico preživlja težke trenutke. Bregovi Save postajajo pretesni in ogromne množice vode, ki jo Sava vali proti Donavi, grozijo s katastrofalno poplavo. V predelih, ki so proti poplavi nezaščiteni, so prebivalci v strahu za svoje življenje že izpraznili stanovanja in zbežali pred nevarnostjo, ki preži za savskimi bregovi.

Na nekaterih krajih se je voda že razlila čez bregove in poplavila polja ter popolnoma zagnila vas Sremsko Račo. Oblasti in pomožno osebje so noč in dan na delu, da vsaj deloma odvrnejo katastrofalen udarec povodnji. Če bo Sava tako naraščala kot je do današnjega dne, potem vsa zaščitna sredstva ne bodo dosti zalegla in bati se je služaja iz leta 1932, ko je Sava poplavila ves Srem.

Saharin, soda in pust

Saharinček še vedno ne da miru ljudem. Policija je aretirala nekoga Kališnika Ivana, starega 32 let, iz Mengša, in Magdalenc Feroha, starega 23 let, iz Skal pri Velenju. Našla sta staro žemico iz Kočevja ter ji natezila 50 skatljic saharina, ki pa je bil samo navaden sladkor s sodo. Za golufijo bosta moža precej kaznovana. Slednjih golufij se pripeti dandanes več, pa jih ljudje sploh ne prijavljajo več, ker jih je ali sram, ali se boje kazni.

Štirje delavci iz Zg. Šiške so včeraj pokopavali pusta. Ker pa je ta ceremonija trajala le predolgo časa, jih je policija razgnala ter sa-

mega pusta privedla na policijo, kjer so ga obtožili nedostojnosti. In tako bo mož tudi imel malo spomina na letošnjega pusta.

Krvav karneval

Zagreb, 27. febr.

Posebno živahen in razigran je bil letošnji pust v Zagrebu in njegovi okolici. Ne da se reči, da bi kriza kaj omejila popivanje, veseljačenje in norčije. Ponekod se je stvar stopnjevala do take razgretosti, da so se zablistali noži in stoli in je tekla kri. Do burnih pustoivanj je prišlo zlasti v okolici mesta, kjer so nižji element praznovali svoj vsakoletni god ob najbolj norčavi razposajenosti. V treh gostilnah je prišlo do resnih pretepev, ki so končali s težkimi telesnimi poškodbami.

Roman okoli srečke

V Budimpešti se je pred leti mlad odvetnik Szabo poročil z neko igralko. Takoj po poroki je kupil srečko madžarske razredne loterije št. 65513. Izbral si je to številko po rojstnem dnevu svoje žene in svojem (6. 5. in 5. 1.), številka »3« pa je označevala, da sta on kakor ona bila tretji otrok svoje rodbine. Srečka ni nikoli zadela, vendar je Szabo igral nanjo pri vsakem žrebanju. Pred zadnjim novim žrebanjem pa je bil vrsto številke, ki naj bi mu prinesle srečo, premenjal, in kakor nalašč je tokrat padej glavni dobitnik na srečko št. 65513. Szaba je ta nesreča tako pretresla, da se je ustrelil in zapustil svojo ženo brez sredstev. Časopisi so o tej tragediji poročali, in pred kratkim je prejela vdova Szabo znesek 100.000 pengö, ki ga ji je poslal v dar srečni prejemnik glavnega dobitka. Tako sta se seznanila, njena hvaležnost se je zllila v ljubezen na prvi pogled — in te dni je bila poroka.

MAŠČEVALEC

Kriminalni roman.

53

TRETJI DEL

ČRNA DAMA

Jack se je zopet vrnil v London. V skrivnostni hiši ga je pričakoval Jim, ves v strahu. Šele po umoru Elize se je streznil in zavedal, da je storil proti Jackovi volji in ukazu.

Priznal je Jacku vse, ki pa za čudo ni bil preveč hud in je okregal Jima bolj zato, da varuje svoj ugled kot poglavar. Saj je poznal Jimovo neugnano нрав in vedel, kako ga je Elizino izdajstvo zadelo.

Zadnje čase je bil Jack v mislih samo pri Eli in kar nič več ga ni strpelo v skrivnostni hiši. In tako je nekega dne naročil Edvardu, naj najame v bližini Londona vilo, kjer bo lahko prebival z Bessie; on, Jack, pa bi bil pri njima kot gost. Tam bi se čutil tudi varnega pred preganjanjem policije.

Edvard je kmalu našel prav mičen in udoben dom, kamor so se preselili vsi trije. Dočim sta Bessie in Edvard uživala svojo zakonsko srečo, je Jack preždel cele dneve samcat v svoji sobi in se ni ganil nikamor. Mnogo je bral in mnogo premišljeval.

Nekega vročega sončnega dne se je Jack sprehajal po vrtu, ki se je razprostiral za vilo, in se je naposled vsedel v gosto-zarastlo vrtno lopo, stoječo blizu ograje sosednjega vrta. Tedaj je skozi vejevje zagledal na klopci sosednjega vrta mlado, vitko, črno obleženo damo, s knjigo v rokah.

Z zanimanjem je ogledoval to simpatično žensko, katere doslej še ni bil videl, čeprav je bila njegova sosedka. Tedaj pa je videl prihajati proti klopci neznanega gospoda, ki se je že oddaleč globoko priklanjal, a Jacku se je takoj zazdelo, da ona tega obiska ni nič prav vesela, in je gospoda tudi očitno hladno sprejela.

Nehote je Jack prisluhnil njunemu razgovoru in se nemalo začudil, ko ju je slišal govoriti o samih dežnicah in vrednostnih papirjih. Zdaj je še bolj pozorno vleknil na uho vse besede, in se kmalu uveril, da gre za drzne in ne povsem čedne borzne spekulacije.

Onadva sta kmalu odšla z vrta, Jack pa je takoj poiskal Edvarda, da bi kaj izvedel o tej dami, kdo je in odkod. Tudi Edvardu ni bila osebno znana, videl jo je samo parkrat z balkona, sprehajajočo se po vrtu. Ali gotovo jo poznajo v bližnji slaščičarni, kjer se shajajo dame vse okolice, je menil Edvard, in ko ga je Jack naprosil, naj bi tam kaj več poizvedel o njej, mu je še isti večer prišel povedati ime te dame: Gospa Gardne. Samo to so mu vedeli povedati v slaščičarni.

»Jutri pa upam zvedeti kaj več. Ona zahaja v slaščičarno navadno proti poldnevu. Pa bom izkušal se ž njo bliže seznaniti«, se je ponudil vedno uslužni Edvard.

Jack mu je samo molče stisnil roko in se zaprl v svojo sobo.

Naslednjega dne Edvard ni še dolgo sedel v slaščičarni, slučajno prazni, ko je vstopila lepa sosedka v črnem.

Skril se je za časopis in se naredil kakor da čita. Čez čas pa ga je obšel občutek, kot da ga ona gleda, in ko se je ozri izza časopisa, so se njegove oči srečale z njenimi — in zazdelo se mu je, kakor da se je v tih tih nje-nih krasnih, temnih očeh posvetilo nekaj zasmehljivega. Edvard je bil, kar zadeva ženske, dočim neizkušen človek, zato ga je spravil ta pogled malo v zadrego in se je zopet skrnil za svoj časopis. Pri tem pa si je belil glavo, kako bi navezal pogovor z njo. Tedaj pa je vzradoščen opazil, da leži na tle njena rokavica.

Seveda ni slutil, da je zvita neznanika nalašč spustila rokavico na tla; niti ni vedel, da ga je ona dobro vžela iti v slaščičarno in da je zaradi njega prišla tako hitro sem.

Že delj časa se je zanimala zanj in ga dala opazovati od svoje služinčadi. Lepa pustolovka si ni mogla utajiti, da je zažubljena v tega krepkega, zagorelega moža, čeprav ni še nikdar govorila z njim.

Edvard vsega tega ni vedel in je zdaj brž porabil priliko. Stopil je k njeni mizi, pobral rokavico in se vpludno priklonil:

»Dovolite, gospa...«

Dolge, črne trepalnice so se počasi dvignile in njene čarobne oči so zasijale vanj toplo, božajoče:

»Najlepša hvala za vašo pozornost, gospod Long!« je dejala z ljubkim nasmeškom.

Edvard se je zdrznil — od kod je vedela za njegovo ime?

»Se vam čudno zdi, gospod Long, da vas poznam?« je smehljaje vprašala. »Saj sva vendar sosedka in vas večkrat vidim in sem — slučajno zvedela za vaše ime. — No, meni je ime Tereza Gardne.«

Ni se nadejal takšne ljubeznivosti in se je ves v zadregi vsedel na stol, ki mu ga je bila ponudila z besedami:

»Izvožite, gospod baron, Saj sva sosedka in lahko malo pokramljava. — Ali se boste za zimske sezone preselili v London?«

»Da, milostiva.«

»Živite osamljeno, gospod baron?«

»Da. Zato sem si izbral ta mirni kotiček.«

»Ah!« — je odgovorila in se čudno nasmehnila.

Edvard je takoj uganil, da ona dobro ve za Bessie in nemara tudi za Jacka, čeprav niso nikamor zahajali.

Zvest nalogu, ki ga je dobil od Jacka, je izkušal izvabiti iz nje čim več o njenem življenju, a je pri tem občutil, da je ona tista ki bo več izvabila iz njega kot pa on iz nje. Ves čas je bil v zadregi pred njenimi očmi, njenim nasmeškom, vsem njenim čudno zamamljivim bitjem, in je s mo kovit besede, kaj bi ž njo govoril, pri tem pa je bil v strahu za vsako izrečeno besedo, da ne bi povedal preveč. In na kraju ko se je dvignila, da gre, si je Edvard kar nekako oddahnil.

»Ampak zelo me bo veselilo, gospod Long, če me kmalu obi-

ščete?« je dejala, ko mu je podala roko, in zopet ji je zaigral na ustnih nasmeh, ki si ga ni vedel tolmáčiti.

Molče se ji je priklonil in kmalu za njo zapustil slaščičarno.

Ko je doma Jacku vse povedal o tem sestanku, je Jack samo dejal: Ta ženska mi je sunljiva. Dal jo bom nadzirati od svojih ljudi. Vi, Edvard jo boste vsekar obiskali v njeni vili. Prej pa mora Bessie proč odtod. Želim, da se vrne v London, v mojo hišo. Tu morava biti zaenkrat sama, Edvard. Bessie bi nama bila tu samo v napotje.«

Edvard se je brez ugovora pokoril, čeprav mu je bila žalitev od Bessie težka.

JACKOVA NASPROTNICA

Neko soboto popoldne se je Edvard odpravil k lepi sosedki, gospej Terezi Gardne na obisk. Pred tem mu je Jack še naročil:

»Poslužite se vseh zvijač, samo da čim več izvabite iz nje. Sami boste z njo, mogoče se va n pokaže v pravi luči. — Marsikaj sem že zvedel o nji, in če mi boste vi lahko doprinesli še nekaj dokazov, potem še nocoj...? Več ni govoril.

Edvard je stopil v vilo, njena krasna oprema ga je osupnila. Dama ga je sprejela v svojem budoarju, zastnem z rožnatimi zavesami. Obležena je bila v fino svetlo svilo, ki je še bolj povdarjala njene čare. Opojna lepota te skrivnostne žene, je za hip očarala Edvarda, a se je hitro zbral, v svesti si svoje naloge.

»Dobrodošli, gospod Long« ga je priščno pozdravila in mu prežila svojo belo ročico.

»Zakaj neki je tako poudarila ime Long?« je prešinilo Edvarda; toda zdaj ni utegnil razmišljati o tem. Posadila ga je poleg sebe na divan, mu postregla s čajem in pri tem kramljala z njim o vsakdanjih rečeh.

Iz domačih gajev

VERA ALBRECHTOVA:

Umrlému prijatelju

V poslednjih krizantemah so grobovi,
v meglah zavita polja in livade,
na drevju listja rjavkasti sledovi,
v procesijah hodijo ljudje. —
Navade

pri nas to takšne pač, da vsak poro-
ma
s prižgano lučko ali s kito cvetja
na tisto njivo zadnjega spočetja,
kjer mu leži prijatelj drag, brez do-
ma...

Odšel si tudi ti v neznane kraje;
tvoj grob je ozek, mrtev in težak,
zatorej ti obišči mene raj!

Saj veš, da mi je topla roka zate;
ti dolgo molčal si, zdaj mi povej:
kaj res so onkraj naše zarje zlate?

Vera Albrechtova, iz ugledne
Keslerjeve rodbine, je soproga
književnika Frana Albrehta.
Svoje pesmi objavlja po raznih
revijah. Sodelovala je pri »Svo-
bodni«, »Ženskem svetu« in dru-
god. Naša pesem je vzeta iz IV.
letnika »Ženskega sveta«.

Čitaj „Glas“

Razne novice

V Zedinjenih državah Amerike je po strahoviti zimj naenkrat nastopilo južno vreme in zdaj imajo od naglo kopnečega snega na mnogih krajih povodnji. V Severni Kaliforniji je reka Sacramento preplavila okoli 35.000 juter rodovitne zemlje, večinoma sadovnjake in polja. Tudi več ljudi je že utonilo. Škodo cenijo že zdaj na milijon dolarjev.

Ker je Vatikan zdaj država zase, mora kakor vsaka država imeti tudi letnišnico. Kakor poročajo iz Rima, bodo staro poslopje popolnoma prezidali in opremili z modernim komfortom. Ker je država majhna, je majhna tudi ječa; samo dve celici, vsaka z lastno kopaljo, bolniški prostor z dvema posteljnima, in pa dvorišče, kjer se bodo letniški lahko sprehajali.

V Črnem morju pri Varni (Bolgarija) so zdaj dvignili iz vode nekoliko nemško podmornico, ki se je med svetovno vojno tam potopila. V ladji so našli trupla 13 mornarjev. Pokopali so jih slovesno ob navzočnosti zastopnikov bolgarske vlade in nemškega poslaništva v Sofiji na pokopališču v Varni.

Ruska opazovalna postaja v Kijevu je spustila v zrak poskusni balon, ki je dosegel višino 43 kilometrov, kjer so aparat zabeležili temperaturo 43 stopinj pod ničlo. Atmosferični pritisek tam zgoraj je bil 55-krat manjši kakor na zemlji.

Svetovni rekord v najdaljšem neprekinjenem bivanju pod vodo je postavil ruski potapljač Konstantinov. Delal je 18 ur na popravilu vojne ladje »Muson«, ki se je bila potopila v bližini Noveje Zemlje. Njegov in njegovih tovarišev izredni pogum, ki so delali pod vodo skozi 23 dni v polarni noči, sneženih viharjih in silovitem mrazu, je omogočil dvig te ladje z morskega dna.

Astrološka napoved

za 28. februar

Ta dan stoji pod okriljem planeta Plutona, ki poživlja podjetnost, veselje do dela in stvarjanja, a rad tudi zavaja v pustolovščine. Izkušnjave, spuščati se v drzne, riskantne posle, je danes posebno velika. Kaže se nagnjenje k ekstremnim dejanjem, v političnih stvareh se pojavlja fanatizem. Zlasti novembrski ljudje bodo ta dan silno temperamentni. — Na ženske bo današnja konstelacija močno vplivala v duševnem in čustvenem pogledu. Sploh se bodo pojavljali vplivi tajnih, okultnih sil. Sanje na ta dan so pomenljive. Vsekakor poninite, kar se vam bo sanjalo v noči k temu dnevu.

— Z našimi sosedi se pa res ne da živeti v miru. Preje so se pritoževali, da se vedno otrok dere, sedaj ga pa žena uspava s petjem, pa tolčejo kar vsi po zidu. ter zahtevajo, da naj se le otrok dere.

★

»Gospod krčmar, koliko piva pa izbočite na teden?«
»Takole pet do šest sodčkov.«
»Pa bi lahko še enkrat tojko!«
»Kako pa?«
»Če bi dajali polno mero!«

Katalonija dobi avtonomijo

Madrid, 27. febr. Španska vlada je predložila stalni parlamentarni delegaciji zakonski predlog, s katerim se pooblašča katalonski parlament, da ponovno prevzame svoje funkcije, da izvoli svojega predsednika in vzpostavi vlado »generalitadov«. Šef republikanskih konservativcev je predložil že dodatek, da se katalonska komora pooblašča, da ponovno začne z delom in imenuje vlado generalitadov. Stalna parlamentarna delegacija bo sklepala o tem danes.

Novi momenti

London, 27. februarja. Londonško časopisje razpravlja o sedanjem položaju v Evropi in beleži kot nove važne momente razgovore Mussolinija in v. Hassela v Rimu, ratifikacijo francosko-ruske pogodbe in razgovore med Italijo, Nemčijo in Poljsko. Časopisje poudarja zlasti napore Italije, da bi potom sporazuma z Nemčijo stvorila osnovo, ki bi nevtralizirala posledice francosko-ruskega pakta.

Novi prevozi

Napulj, 27. febr. V Vzhodno Afriko je zopet krenilo več vojakov. Tako sta včeraj zvečer odplula iz napuljske luke parnika »Lombardia«, ki je došel iz Genove s 4000 delavci, v Napulju se je vkrcalo še 120 oficirjev, in »Urania« ki je odšla na pot s 3000 vojaki zrakoplovstva in 150 letalski oficirji.

Dunaj, 27. febr. Bivši bolgarski kralj Ferdinand, ki se nahaja na Dunaju, je pred par dnevi proslavil svoj 75. rojstni dan. Predsednik avstrijske republike Miklas in kancelar dr. Schuschnigg sta mu poslala čestitke.

Zaradi lepe Margite

Zagreb, 26. febr.

Zagrebska Branimirova ulica je znana ulica. Na št. 23 se shajajo razni tipi in elementi, med njimi mnogo takih, ki radi uživajo svobodno ljubezen. Ob visu in likerjih ter razgretih čuvstvih je že marsikdaj zabliskal nož in tekla kri. In na koncu koncev se je vedno izkazalo, da je vsakega takega krvavega dogodka kriva ta ali ona znanka iz Branimirove št. 23.

Ze nad tridesetkrat kaznovana lepa pustolovka Margita je včeraj dala povod za krvav obračun med kavalirji. Med številnimi gosti je Margita, ki ji je glavni poldic v tem, da sklepa s posameznimi moškimi trenutna poznanstva, po kratkotrajnem koke-tiranju osvojila nekega podjetnega Egona. To поближе poznanstvo med Margito in Egonom pa ni bilo po godu dvema drugima gostoma, ki sta sedela pri sosednji mizi. Po obojestranskem jezljivem zafrkavanju je prišlo do resnega pretepa z noži, v katerem je bil eden med gosti težko ranjen. Lepa Margita je v splošni zmešnjavi pobegnila. Nočno svobodo je uživala do jutra, ko jo je oko postave v popolnoma pijanem stanju spravilo za mreže policijske jetnišnice.

NAJNOVEJŠA POROČILA

Boji za Ambo - Aladžo

Addis-Abeba, 27. febr. Agencija »Radio« poroča s severnega bojišča, da se vrše velike borbe za Amba-Aladžo. Abesinske čete, ki junaško odbijajo italijanske napade, so danes pregnale nekatere italijanske oddelke iz njihovih postojank. Tudi v Tembijenu so Italijani imeli radi abesinskih vpadov v hrbet precej mrtvih. V teku današnjega dne Italijani niso prodrli na severnem bojišču niti za en meter. Avijacija strahovito bombardira vse postojanke, ki so mestoma popolnoma razdejane. Na mestih, kjer se vrši borba mož proti možu, pa je avijacija brez pomena. V slehernem boju, ki se vrši mož proti možu, zmagajo utrjeni takega bojevanja vajeni Abesinci. Rasa Imru in Buru sta v teku včerajšnjega dne dosegla znatne uspehe. Ras Imru je že zasedel vse italijanske postojanke, a ras Ruru je na nekaterih mestih pri Abbi-Addiju prodrl. Zaplenil je mnogo pušk, strojne in municije. V glavnem stanu v Desiju so prepričani, da Italijani ne bodo dosegli pri Ambe-Aladži nikakih uspehov in da se jim ne bo posrečilo zasesti važne postojakne Bedde. Ras Kasa brez vsakih bojov prodira še dalje proti severu.

Nova japonska vlada bo sestavljena jutri

Šanghaj, 27. febr. Po vesteh iz Japonske so voditelji upornikov obljubili, da ne bodo delali nikakih novil, incidentov, če sedanja vlada pristane na to, da se izvedejo japonski imperialistični načrti. Uporniki se bodo vzdržali vsakih

pobojev z vladnimi četami in ne bodo ogrožali prebivalstva Tokija. Tudi se bodo umaknili iz zasedenih zgradb.

Nova redna vlada bo sestavljena že jutri.

Opozicija ne sodeluje pri proračunski razpravi

Beograd, 27. febr. — Včerajšnja seja nar. skupščine je potekla razmeroma precej mirno. Na dnevnem redu je bila načelna razprava o državnem proračunu. Popoldne so se šefi opozicije posvetovali o stališču, ki naj ga zavzamejo v skupščini.

Po prečitaniu zapisnika zadnje seje je posl. Voja Lazič protestiral, ker ni v zapisniku izjave Nikola Preke. O kršitvi poslovnika je govoril Manfred Paštovič, ki mu je odgovarjal predsednik Čirič. Večina je nato sprejela zapisnik.

Po prehodu na dnevni red je dobil besedo tajnik posl. Kovač, ki je prečital dopis predsednika in večine finančnega odbora, ki ugotavlja med drugim, da predstavlja proračun pretirano in nestvarljivo obremenitev naroda, da je za eno milijardo večji od poslednjega proračuna, da je iluzoren in fiktiven, da se bodo bremen po novem proračunu še povečala, da dolgovi javne uprave stalno rastejo, da bodo prenehale veljati olajšavi, ki so se priznale kmečkemu prebivalstvu itd.

Po prečitaniu tega poročila je prvi dobil besedo posl. dr. Vasa Jovanović, ki je v imenu Jugoslovanskega neodvisnega kluba (Pohorci) podal daljšo izjavo, v kateri obširno utemeljuje razloge radi katerih se poslanci tega kluba ne bodo mogli udeležiti proračunske razprave. Izjavo je zaključil s temi besedami: Iz vseh navedenih razlogov ne bomo sodelovali pri proračunski razpravi ter prepuščamo vladi g. dr. Stojadinoviča polno odgovornost za tako delo. (Viharno odobravanje na levici, molk na desnici).

Tej izjavi se je v imenu Narodnega delovnega kluba priključil poslanec dr. Milan Pinterović, v imenu radikalnega kluba je podal podobno izjavo posl. Sulejman Hafizadič, v imenu Jevtičevega jugoslovanskega kluba pa posl. inž. Nikola Kabalin. Po teh izjavah so se dvignili vsi člani Neodvisnega Narodnega delovnega in Jevtičevega jugoslovanskega kluba ter so korporativno zapustili dvorano. V skupščini je ostalo okoli 130 poslancev vladnega kluba ter 5 članov novega Narodnega seljaškega kluba, v katerih imenu je posl. Života Milanović izjavil, da se njegov klub sicer strinja s stvarnimi razlogi opozicije, vendar ostane radi kontrole pri proračunski debati.

Predsednik Čirič je nato podal kratko izjavo, da so obtožbe opozicije proti njemu in proti vladni neupravičene, za njim pa je povzel besedo poročevalec manjšine finančnega odbora posl. dr. Nikitović, ki je svoje poročilo zaključil s prošnjo, naj nar. skupščina po pospešenem postopku razpravlja o proračunu in ga odobri. Za poročevalca sta dokodena posl. Nikitović in dr. Koce.

Nato je podal svoj ekspozicijonanični minister Dušan Letica, ki je v glavnem ponovil svoja izvajanja iz finančnega odbora. Po njegovem govoru je predsednik zaključil sejo in napovedal nadaljevanje proračunske razprave za danes dopoldne.

Anketa o čevljarški obrti

V dvorani beogradske industrijske zbornice se je pričela včeraj anketa naše čevljarške in kožarske obrti. Predseduje ji trgovinski mi-

nister dr. Milan Vrbanić, prisostvujejo pa ji zastopniki vseh zbornic, nadalje zastopniki domače čevljarške in kožarske industrije ter čevljarke obrti. Prišli pa so tudi predstavniki tvrdke Bat'a. Problemi, o katerih razpravlja ta anketa so zelo važni, ker gre za posebno panogo našega obrtništva, ki šteje z družinami vred do stotisoč članov. Minister dr. Vrbanić je izjavil, da ne gre samo za splošno tvrdko Bat'a, temveč sploh za spor s težkim kapitalom, veleindustrijo in malim obrtništvom. Zaradi tega je potrebno, da se o tem vprašanju odkrito govori in da se o njem izjavita obe stranki. Konsumenti na anketo niso bili pozvani, ker nimajo svojih organizacij. Anketa se danes nadaljuje.

Slovenski odposlanci v Beogradu

Pod vodstvom predsednika Društva tiskarnarjev g. Hrovatica je prispela v Beograd deputacija slovenskih tiskarnarjev, knjigarnarjev in tiskarskega delavstva, da še enkrat protestira proti monopolizaciji in unifikaciji šolskih knjig. Deputacijo je sprejel predsednik vlade, prijavila pa se je tudi prosvetnemu in notranjemu ministru. Deputacija zahteva, naj bi vlada natečaje za nove šolske knjige preklicala, ves nadaljnji postopek za poenotenje in monopolizacijo učbenikov ustaviša ter predložila nar. skupščini razveljavljenje tozadevnih odredb zakona o šolskih knjigah iz l. 1929. Deputacija se je obrnila tudi na skupščinske klube ter jih zaprosila za njihovo pomoč. Včeraj popoldne se je vršil sestanek vseh slovenskih poslancev s člani deputacije, na katerem se je razpravljalo o nadaljnjih korakih.

Težka Edenova naloga

London, 27. febr. Glede na debato o prepovedi izvoza petroleja v Italijo, se doznava, da so si bili v vladnih krogih v tem pogledu needini in da so obstojala različna mnenja. V angleških parlamentarnih krogih prihajajo vedno bolj do prepričanja, da je treba glede na petrolejske sankcije izbrati dve poti, namreč, da se sankcije izvajajo s največjo energijo, ali pa da se jih popolnoma opusti. Trdi se, da bi se v primeru, da bi narodni poslanci bili postavljeni pod izbiro ene izmed teh dveh točk, doseglo več glasov, ki bi bili proti sankcijam, kakor pa zanje. Izgleda, da bo Eden imel v Ženevi zelo težko nalogo. V načelu pa je Eden za svojo osebo še vedno za sankcije.

Avstrijska diplomacija na delu

Dunaj, 27. febr. Potrjujejo se prvotne vesti, da bo kancelar Schuschnigg verjetno že v prvi polovici marca odšel v Budimpešto. Spremljal ga bo zunanji minister Berger-Waldenez. Tudi ni izključeno, da bo v kratkem odšel v Italijo avstrijski podkancelar Starhemberg.

V pričakovanju 100 m skoka v Planici

Trnjeva pot smučarjev - skakačev od 23 m do 99 m

Ljubljana, 25. februarja
Smuški skoki so nedvomno najmlajša sportna panoga. Temu je vzrok dejstvo, da do nedavnega ni bilo nobene skakalnice, ki bi bila ustrezala vsem fizičnim zakonom, ki omogočajo zares dolge skoke. Šele v najnovjšem času, ko je začela mladina severnih narodov sistematsko goliti ta najelegantnejši sport, in ko so strokovnjaki, med katere moramo šteti v prvi vrsti našega inž. Bloudka, preračunali natančne dimenzije, ki so potrebne za prave skakalnice, je začelo rasti zanimanje za smuško skakanje, in dolžine skokov, ki so jih pri tem sportniki dosegli, so postajale čedalje večje in presenetljivejše.

Najdaljši skoki

Kdo je doslej najdlje skočil? Menda je bil to nemški vojak Curdes leta 1912. V megli se je smučal v gorovju in po nesreči ga je ob nekem prepadu zaneslo v globino. Padel je dvesto metrov globoko. Njegovi tovariši so bili prepričani, da se je smrtno ponesrečil, toda Curdes se je v poslednjem trenutku »ujel« in brez nezgode pristal.

O dolžinah skokov, ki so jih dosegli smučarji pred letom 1900, vemo prav malo. Prvi daljši skok so zabeležili leta 1879, ko je skočil Norvežan Hemmestveit 23 metrov. Dvajset let nato je njegov rojak Tandberg izboljšal ta rekord za celih 13 metrov. O prvem skoku nad 50 metrov bomo šele leta 1916. Norvežan Omtvedt je namreč skočil takrat v Ameriki 58 metrov. Dve leti nato je njegov rojak Haugen potegnil ta rekord — prav tako v Ameriki — spet za sedem metrov in dosegel 65 metrov. Ta skok je bil za ves svet prava senzacija. Ničče ni mogel verjeti, da je kaj takega sploh mogoče. Takrat so se začeli oglašati tudi prvi nasprotniki dolgih skokov, ki so trdili, da takšno skakanje sploh ni več sport, ampak akrobacija. Zahtevali so limitiranje dolžine skokov, toda mladina je šla s posmehom mimo njih. Zanimivo je, da so se začeli upirati dolgin skokom prav zastopniki tistih narodov, ki v skokih dotlej sploh še niso pokazali nikakršnih uspehov. Vse kaže, da je bila za gonjo proti dolgim skokom v prvi vrsti zavist do severnih narodov, o katerih so mislili, da jih nihče ne bo mogel doseči, in šele v drugi vrsti ljubezen do sporta.

Rekordi Norvežanov

Severniki, zlasti Norvežani, imajo seveda že zaradi krajev, v katerih prebivajo, več pogojev za razvoj skakalnega sporta kakor drugi narodi. Zima je pri njih dosti daljša kakor pri nas, in zato imajo na razpolago tudi daljšo dobo za treniranje. Zato so doslej tudi Norvežani postavili vse pomembnejše

še dolžinske rekorde. Leta 1926 je skočil Nils Nelson kot prvi skakač čez 70 metrov. Njegova marka (73.2 metra) pa je izpodbodla druge k novim poizkusom. Naš znanec Birger Ruud, ki smo ga dvakrat občudovali na planiški skakalnici, je že dve leti nato skočil v Odnosu 76.5 metra, njegovemu bratu Sigmundu pa se je leta 1931 v švicarskem Davosu posrečil prvi skok nad 80 metrov. Skočil je 81 metrov.

Prvi slovenski rekordi

Nova doba smučarskih skokov se je začela predlanskim, ko je »Hirija« zgradila po načrtih inž. Bloudka orjaško skakalnico v Planici, ki je doslej po svoji dolžini in varnosti še nobena druga ni prekosila. Ze prvih tekem na njej se je udeležila elita svetovnih skakačev. Jugoslovanski skakači so na njej prvič v zgodovini slovenskega sporta skakali nad 60 metrov. Dosegii so skoke med 62 in 66 metrov. Daleč pred njimi so bili seveda severnjaki, oba brata Ruuda in drugi. Po teh tekmah se je ime Planice razvedelo po vsem svetu. Z njo je bil namreč zvezan prvi skok nad devetdeset metrov, ki se je posrečil Birgerju Ruudu.

Spletke proti Planici

Ko so bile lani spet napovedane tekme v Planici, se je začela znova gonja proti tako imenovanim »mamutskim skakalnicam«. Številne te spletke so imele precej uspeha. Najprej je mednarodna smučarska organizacija FIS s svojim nerazumljivim obotavljanjem in izmikanjem ustvarila nerazpoloženje proti naši orjaški skakalnici, potem pa je še v zadnjem trenutku Norveška smučarska zveza prepovedala svojim tekmovalcem nastop v konkurenci in celo izven nje. Tako je prišlo do prav mučnega položaja. Norveški tekmovalci so bivali v Planici in so tam že nekaj dni trenirali, toda nastopiti niso smeli, ko je deset tisoč gledalcev čakalo, da bodo pokazali, kaj znajo. Predstavili so se s samo propagandnimi skoki. V konkurenci je zasedel prvo mesto mladi Poljak Maruszarz Stanislaw, ki je brez padca pristal na 87.5 metra. Gledalci, ki so računali na skok čez sto metrov, so bili malo razočarani in so opravičeno zabavljali nad neumevno prepovedjo norveške smuške zveze. Vendar pa tudi lani Planica ni odrekla. Norvežan Andersen je pri treningu skočil 99 metrov in s tem postavil nov svetovni rekord.

Kako bo 15. marca

Prav lani je pokazala Planica, da je res solidno zgrajena in varna. Leta 1934, je bilo na njej 14 skokov nad 80 metrov in samo eden s padcem, lani pa 40 skokov nad 85 metrov in tudi

samo eden s padcem.

Po Garmischu, kjer v skokih niso bili doseženi prav dobri rezultati, nam b. Planica 15. marca pokazala, koliko so svetovni skakači napredovali od lanskega leta. Oficielnih prijav še ni, ker se ni potekel rok zanje, zanesljivo pa je, da se bo tekem udeležila večina skakačev, ki so se v Planici že lani in predlanskem izkazali. Ko pridejo prijave, bomo naše čitatelje o tem obvestili. Nedvomno bo letos dala Planica rezultate, ki jili bo občudoval ves svet, saj so skakalnico toliko preuredili in podaljšali, da bo dopuščala skoke do 106 metrov in še čez.

Gospodarske vesti

Pametno gospodarstvo. Novosadska električna centrala je kot lastnica tamošnjega tramvaja znižala s 1. januarjem vse vozne cene na enotno ceno 1 dinarja. Že po enem mesecu se je pokazal blagodajen uspeh, promet je silno porasel, dohodki pa so se podali za 25%. Zanimivo je celo, večal, da so postali sedanji vozovi pretesni in je uprava že sklenila da bo nabavila nove.

Slovensko lesno tržišče. Od zadnje velike gospodarske konference se doslej položaj na lesnem trgu ni prav nič izboljšal. Izgledov za kupčijo in reden izvoz ni nobenih. Preorijentacija na druga, zlasti čezmorska tržišča, je nemogoča, ker tehnično to ni mogoče, a tudi plačilni pogoji so skrajno neugodni.

Trgovinska pogajanja s Španijo. Prvotno je bilo določeno, da se bodo v najkrajšem času pričela v Beo-

gradu trgovinska pogajanja s Španijo, pri katerih naj bi se v prvi vrsti uredil izvoz našega lesa. Ta pogajanja so bila zadnji hip odpovedana, češ da se konference ne morejo udeležiti španski delegati. Sklenjeno je bilo, da se bo sedaj vršila konferenca v Madridu, kamor v najkrajšem času odpotuje naša delegacija.

Zadruga oproščene izrednega cestnega prispevka. Ministrstvo za zgradbo je s posebno naredbo oprostilo zadruga in njih Zveze, ki ne dele dobička na deleže, ne dajejo tanižem in sploh ne plačujejo obresti, izrednega cestnega prispevka za one količine prevoženega blaga, ki ne presegajo 52 ton.

Mestni hranilnici v Kamniku je ministrstvo za trgovino odobrilo odlog plačil za 6 let od 30. dec. 1935. dalje in obrestno mero 3%.

Dražba kožuhovine v Ljubljani se bo ponovila 9. marca. S tem bo dana vsem tistim, ki za jannarsko dražbo niso oddali svojega blaga, da to sedaj storijo. Blago za dražbo sprejema »Divja koža v Ljubljani.

Rekorden tujski promet v Hrvatskem Primorju Lansko leto je te kraje posetilo 66.055 tujcev, ki so prebili v Hr. Primorju 626.143 dni. Promet se je v primeri z letom 1934 zvečal za 12%.

Hmeljsko tržišče v Savinjski dolini. Kupčija je še nadalje prav mirna. Tu pa tam se pojvi kaj povpraševanja po lanskem hmelju, za katerega se plačuje od 12 do 20 dinarjev za kg. Sklenjena je bila sicer večja kupčija, v ostalem pa ni bilo na trgu nobene živahnosti.

»Šipad« išče tržišča za les. Lesno velepodjetje »Šipad«, ki je po uvedbi sankeij proti Italiji tudi izgubilo važno italijansko tržišče, se je z vso vnamo lotilo iskanja novih trgov, da tako nadomesti občutno izgubo. Deloma se je iskanje posrečilo glede izvoza lesa v Levant in malenkostno tudi v Angliji. Zelo pa si podjetje prizadeva pridobiti španski trg. — Za naš slovenski les je pa še zmiraj težka. Podoba je, da tista velika gospodarska konferenca kar ne more poroditi tistih sadov, ki so se takrat v tako veliki meri obetali.

Oglašuj v „Glasu“

MALI OGLASI

Vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek 5 Din. Drž. in ban. davek 3 Din. Oglasniki, ki iščejo službe, plačajo samo po 25 par za besedo. Na pismena vprašanja je priložiti za odgovor 2 Din v znakah. — Mali oglasi so plačljivi takoj pri naročilo

Radi družinskih razmer

se proda posestvo, zelo rentabilno, na Dolenjskem, lepa sončna lega, ne daleč od železnice, sestojede iz vile s stanovanjem za lastnika in oskrbnika, gospodarska postopja, obširni sadonosniki, vinogradi dobro gojeni, 3600 mladih plemenskih trt, mešan gozd za sekanje. Proda se samo proti gotovini. — Cena Din 115.000. Podrobna pojasnila da uprava lista.

Primerno nagrado dobi tisti, ki mi preskrbi

karšnokoli službo

v pisarni ali kakih tovarni. Ponudbe na upravo pod šifro »Nagrada«.

Knjigovodja — bilancist,

popolnoma samostojen, tudi na kartotečnem (Ruf) sistemu, strokovnjak, vreden in natančen z dolgoletno prakso, želi stalnega nameščenja kjerkoll. Tudi za nekaj ur dnevno. — Predpogoj samo solidne in boljše firme. Cenj. ponudbe pod »Sigurnost 251« na upravo lista.

Gospodarska podjetja

kot: trgovine, industrije, hotele, restavracije, kavarne, bufete, trafike, prodajalne, mlekarne in vsa druga obrtna podjetja prodajamo in posredujemo nakup hitro, vestno in uspešno. Informacije pošiljamo proti predplačilu Din 5.— v poštini z n a m k a h : Poslovnica Pavlekojić — Zagreb — Ilica 144.

ODDAJO SE

poslovni prostori, samsko stanovanje obstoječe iz 2 sob in kopalnice in komfortno 4 sobno stanovanje z vsemi pritliklinami. — Poizve se: Uprava palače Grafike 4. nadstr.